

Orsak till olycka:

Mänskliga faktorn (lösa reservdelar (rör) slog hål på dieseltankens luftventil varpå vatten kom in i tanken) och hårt väder.

Mängd spilld olja:

87 000 ton råolja Gulfax, lätt nordsjöolja 1 600 ton bunkerolja (fartygsbränsle)

Effekter på miljön:

Ca 1 542 fåglar dog till följd av nedsmetning, intagning och stormen, ca 41 sälar dog p.g.a. stormen, ca 6 uttrar dog, vara 3 p.g.a. påkörning och resten p.g.a. svält, stormen (ingen av oljan).

30 sälar och 19 uttrar behandlades. Inom det närmaste området kring vraket har en avsevärd minskning eller totalt försvinnande av bottenlevande fisk konstateras. Fisk som samlades in i april och juni från det område som påverkats av oljeutsläppet hade avsevärt högre halter av kolväten i levern än den fisk som samlats in från ett opåverkat område. Halterna har börjat minska i augusti. Oljehalten i sediment i vissa områden är förhöjd, kan ha påverkat bottenfaunan och den snabba naturliga dispergeringen av oljan och hårt väder förhindrade att oljan samlades i vikar och orsakade skador på stränder och botten. Den lätta råoljan hjälpte till att dispergera bunkeroljan så att den inte fastnade på klippor och stränder.

Effekter på industri:

Många fiskodlare fick nödslakta och kasta fisk p.g.a. smakförändringar, får fick flyttas från oljebemängda marker och grödor fick slängas p.g.a. oljefilm på ytan

Effekter på turism:

Under själva olyckan (ca 3 veckor) fanns inte en säng, bil etc att uppbringa. Sommaren efter spillet kom färre turister än vanligt.

Ansvariga för operationen:

UK Government och Shetland Council Marine Pollution Combatting Unit, MPCU Department of Transport.

Ansvaret delades genom ett Joint Response Center (JRC) upp till en teknisk grupp och en miljögrupp.

Katastrofplan:

Kommunerna har ansvar för strandlinjerna

Hamnmyndigheterna har ansvar för hamnar

Kostnad: ca 500 Mkr.

Några små erfarenheter:

Larm skall omedelbart förmedlas till berörda instanser. Befintlig miljöatlas kompletteras med lokal kunskap. Kompletta databaser över alla typer av oljor som finns. Effektiva skydd för fiskodlingar framtages. Lokala oljedriftsprognoser upprättas för säkrare prioriteringar m.m. Besöks- och informationscenter upprättas. Olika hopsamlade varor uppmärkas olika, ex gul säck för död fågel osv.